Torsdag, den 14. november 2019

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

EUROPA-PARLAMENTET

P9_TA(2019)0054

Genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3)

Europa-Parlamentets beslutning af 14. november 2019 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om forlængelse af tilladelsen til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D061870/04 — 2019/2856(RSP))

(2021/C 208/01)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om forlængelse af tilladelsen til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D061870/04,

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer ([1]), særlig artikel 11, stk. 3, og artikel 23, stk. 3,

— der henviser til afstemningen i den i artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003 omhandlede Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 30. april 2019, hvor der ikke blev afgivet nogen udtalelse, og til afstemningen i appeludvalget den 5. juni 2019, hvor der heller ikke blev afgivet nogen udtalelse,

— der henviser til artikel 11 og 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser ([2]),

— der henviser til udtalelse vedtaget af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet den 6. december 2006 og offentliggjort den 14. december 2006 ([3]),

— der henviser til Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritets udtalelse om forlængelsen, vedtaget den 17. oktober 2018 og offentliggjort den 14. november 2018 ([4]),

([1]) EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1.
([2]) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.
([3]) Udtalelse fra Ekspertpanelet for Genetisk Modificerede Organismer om en ansøgning (EFSA-GMO-NL-2005-13) om markedsføring af glufosinattolerant genetisk modificeret LLCotton25, til anvendelse i fødevarer og foderstoffer samt import og forarbejdning i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 fra Bayer CropScience, EFSA Journal (2006) 429, 1-19, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429.
([4]) Videnskabelig udtalelse om vurdering af genetisk modificeret LLCotton25 med henblik på forlængelse af tilladelsen i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 (ansøgning EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473

— der henviser til sine tidligere beslutninger om indsigelse mod godkendelse af genetisk modificerede organismer (»GMO'er«) ([5]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 112, stk. 2 og 3,

— der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

A. der henviser til, at det ved Kommissionens beslutning 2008/837/EF ([6]) blev tilladt at markedsføre fødevarer og foderstoffer, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret bomuld LLCotton25 (»LLCotton25«);

B. der henviser til, at indehaveren af tilladelsen, Bayer CropScience AG (»ansøgeren«), den 2. oktober 2017 indgav en ansøgning til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 11 og 23 i forordning (EF) nr. 1829/2003 om forlængelse af tilladelsen;

C. der henviser til, at Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) den 17. oktober 2018 vedtog en positiv udtalelse, som blev offentliggjort den 14. november 2018 ([7]);

D. der henviser til, at genetisk modificerede fødevarer eller foderstoffer i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 ikke må have negative virkninger for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet, og at Kommissionen i henhold til samme forordning skal tage hensyn til de relevante bestemmelser i EU-retten og andre legitime forhold af relevans for den pågældende sag, når den udarbejder sin afgørelse;

E. der henviser til, at LLCotton25 er gjort tolerant over for glufosinatbaserede herbicider ([8]);

F. der henviser til, at selv om det direkte menneskelige konsum af bomuldsfrøolie nok er relativt begrænset i Europa, forekommer det i en lang række fødevarer, herunder dressinger, mayonnaise, finere bagværk, chokoladesmørepålæg og chips; der henviser til, at bomuld anvendes til dyrefoder, hovedsagelig i form af bomuldsfrøkager/-skrå eller som fuldfede bomuldsfrø ([9]);

G. der henviser til, at medlemsstaterne i løbet af den tre måneder lange høringsperiode indsendte mange kritiske bemærkninger til EFSA, med hensyn til både den oprindelige vurdering og vurderingen med henblik på forlængelse ([10]); der henviser til, at bemærkningerne bl.a. gik på, at virkningerne af restkoncentrationer af glufosinat og metabolitter ikke var taget i betragtning, at det kunne diskuteres, om resultaterne af toksicitetstesten kunne anses for korrekte, at hverken allergenicitets- eller toksikologispørgsmålet var blevet grundigt vurderet, at de overvågningsrapporter, som ansøgeren havde fremlagt, ikke indeholdt nogen data til støtte for konklusionerne om, at der ikke havde været negative sundheds-

---

([5]) I sin ottende valgperiode vedtog Europa-Parlamentet 36 beslutninger om indsigelse mod godkendelse af GMO'er.
Derudover har Parlamentet i sin niende valgperiode vedtaget følgende beslutninger:
— Europa-Parlamentets beslutning af 10. oktober 2019 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (vedtagne tekster, P9_TA (2019)0028).
— Europa-Parlamentets beslutning af 10. oktober 2019 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om fornyelse af tilladelsen til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret sojabønne A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (vedtagne tekster, P9_TA(2019)0029).
— Europa-Parlamentets beslutning af 10. oktober 2019 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 og genetisk modificeret majs, der kombinerer to, tre eller fire af enkelt-GM-begivenhederne MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 og DAS-40278-9, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (vedtagne tekster, P9_TA(2019)0030).

([6]) Kommissionens beslutning 2008/837/EF af 29. oktober 2008 om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (EUT L 299 af 8.11.2008, s. 36).

([7]) Videnskabelig udtalelse om vurdering af genetisk modificeret LLCotton25 med henblik på forlængelse af tilladelsen i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 (ansøgning EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473

([8]) Første EFSA-udtalelse, s. 1.

([9]) Videnskabelig udtalelse om vurdering af anvendelsen af genetisk modificeret bomuld GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 til fødevarer og foderstoffer i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003 (ansøgning EFSA-GMO-NL-2011-94), EFSA Journal2018; 16 (4):5213, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213, s. 17-18.

([10]) Medlemsstaternes bemærkninger om LLCotton25 kan læses i EFSA's register over spørgsmål: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?

eller miljømæssige virkninger i forbindelse med importen og anvendelsen af LLCotton25, og at den generelle plan for overvågning, som ansøgeren havde foreslået, ikke opfyldte kravene i bilag VII til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF ([11]);

H. der henviser til, at EFSA som svar på medlemsstaternes bemærkninger gentagne gange har erklæret, at der efter dets mening er behov for yderligere drøftelser mellem ansøgere og Kommissionen som ansvarlig for risikostyringen vedrørende den praktiske gennemførelse af miljøovervågning efter markedsføring (PMEM) af genmodificerede planter, der importeres og forarbejdes;

Manglende vurdering af restkoncentrationer af glufosinat på LLCotton25

I. der henviser til, at en række undersøgelser viser, at herbicidtolerante genetisk modificerede afgrøder fører til øget brug af de pågældende herbicider, især på grund af fremkomsten af herbicidtolerant ukrudt ([12]); der henviser til, at det som følge heraf må forventes, at afgrøder af LLCotton25 vil blive udsat for både højere og gentagne doser af glufosinat, hvilket vil kunne føre til en forøgelse af restkoncentrationerne i høsten;

J. der henviser til, at mens den oprindelige tilladelse til import af LLCotton25 blev udstedt i 2008, udløb godkendelsen af brugen af glufosinat i Unionen den 31. juli 2018 ([13]); der henviser til, at glufosinat er klassificeret som reproduktionstoksisk i kategori 1B og dermed er omfattet af udelukkelseskriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 ([14]);

K. der henviser til, at vurdering af herbicidrester og deres metabolitter på genmodificerede planter anses for at ligge uden for ansvarsområdet for EFSA's Panel for Genetisk Modificerede Organismer og foretages derfor ikke som led i godkendelsesprocessen for GMO'er; der påpeger, at dette er problematisk, eftersom selve den genetiske modifikation kan være drivkraften bag den måde, hvorpå genetisk modificerede planter nedbryder supplerende herbicider, og bag sammensætningen og dermed toksiciteten af nedbrydningsprodukterne (»metabolitterne«) ([15]);

L. der henviser til, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 ([16]), som har til formål at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i forbindelse med maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer (»MRL'er«), påbyder, at restkoncentrationerne af aktivstoffer, som ikke er godkendt til anvendelse i Unionen, såsom glufosinat, på importerede fødevarer og foder skal kontrolleres og overvåges nøje ([17]);

M. der henviser til, at medlemsstaterne i henhold til det nyeste samordnede flerårige kontrolprogram for Unionen (for 2020-2022) ikke er forpligtet til at måle restkoncentrationerne af glufosinat på noget produkt, herunder bomuld ([18]); der henviser til, at det ikke kan udelukkes, at LLCotton25 eller produkter afledt heraf til fødevarer og foder vil overstige MRL'er, der er indført for at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau;

([11]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EØF (EFT L 106 af 17.4.2001, s. 1).

([12]) Se f.eks. Bonny, S.: »Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact«, Environmental Management, januar 2016, 57(1), s. 31-48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 og Benbrook, C.M., »Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. — the first sixteen years«, Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, Vol 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([13]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT L 309 af 24.11.2009, s. 1).

([15]) Dette er rent faktisk tilfældet for glyphosat, som det fremgår af EFSA's undersøgelse af de eksisterende maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer af glyphosat i henhold til artikel 12 i forordning (EF) nr. 396/2005, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, s. 1, https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263.

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabilske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1).

([17]) Se betragtning 8 i forordning (EF) nr. 396/2005.

([18]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2019/533 af 28. marts 2019 om et samordnet flerårigt EU-kontrolprogram for 2020, 2021 og 2022 med det formål at sikre overholdelse af maksimalgrænseværdierne for pesticidrester i og på vegetabilske og animalske fødevarer og at vurdere forbrugernes eksponering for disse rester (EUT L 88 af 29.3.2019, s. 28).

N. der henviser til, at EFSA konstaterede, at den skønnede eksponering af sprøjtepersonale, når glufosinat anvendes til ukrudtsbekæmpelse i GM-majs, oversteg den acceptable eksponering af sprøjtepersonale (AOEL), selv når der blev anvendt personlige værnemidler ([19]); der henviser til, at eksponeringen af sprøjtepersonale især er foruroligende i betragtning af, at der anvendes større mængder herbicider på herbicidtolerante genetisk modificerede afgrøder;

O. der henviser til, at en nylig rapport fra FN's særlige rapportør om retten til mad konkluderede, at farlige pesticider har katastrofale konsekvenser for sundheden, idet pesticider skønnes at være ansvarlige for 200 000 dødsfald som følge af akut forgiftning hvert år, hvoraf 99 % forekommer i udviklingslandene ([20]); der henviser til, at FN's udviklingsmål 3.9, som Unionen har tilsluttet sig, sigter på en væsentlig nedbringelse af antallet af farlige kemikalier og sygdomme forårsaget af farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening og forurening inden 2030 ([21]);

Udemokratisk beslutningsproces

P. der henviser til, at afstemningen den 30. april 2019 i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, ikke mundede ud i en udtalelse, hvilket betyder, at godkendelsen ikke blev støttet af et kvalificeret flertal af medlemsstaterne; der henviser til, at afstemningen i appeludvalget den 5. juni 2019 heller ikke mundede ud i en udtalelse;

Q. der henviser til, at Kommissionen erkender det problematiske i, at afgørelser om godkendelse af GMO'er fortsat vedtages af Kommissionen uden tilslutning fra et kvalificeret flertal af medlemsstaterne, hvilket er højst usædvanligt for produktgodkendelser i almindelighed, men er blevet normen for beslutningstagningen vedrørende genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer ([22]); der henviser til, at formanden for Kommissionen ved flere lejligheder har beklaget denne praksis og betegnet den som udemokratisk ([23]);

R. der henviser til, at Europa-Parlamentet i sin 8. valgperiode vedtog alt 36 beslutninger, hvori der gøres indsigelse mod markedsføring af GMO'er til brug i fødevarer og foderstoffer (33 beslutninger) og mod dyrkning af GMO'er i Unionen (tre beslutninger); der henviser til, at der ikke var et kvalificeret flertal blandt medlemsstaterne for at tillade nogen af disse GMO'er; der henviser til, at Kommissionen, til trods for sin egen erkendelse af de demokratiske mangler, medlemsstaternes manglende støtte og Parlamentets indvendinger, fortsat udsteder tilladelser til GMO'er;

S. der henviser til, at den eksisterende lovgivning ikke er til hinder for, at Kommissionen kan undlade godkende GMO'er, når der ikke er et kvalificeret flertal af medlemsstater for godkendelse i appeludvalget ([24]);

1. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse indebærer en overskridelse af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1829/2003;

([19]) EFSA's konklusioner vedrørende fagfællebedømmelsen af vurderingen af pesticidrisikoen for aktivstoffet glufosinat. https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r, s. 3.

([20]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/ToxicWastes/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx

([21]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([22]) Se f.eks. begrundelsen til Kommissionens lovgivningsmæssige forslag, der blev forelagt den 22. april 2015, om ændring af forordning (EF) nr. 1829/2003 for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde anvendelse af genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer på deres område og begrundelsen til Kommissionens lovgivningsmæssige forslag, der blev forelagt den 14. februar 2017, om ændring af forordning (EU) nr. 182/2011.

([23]) Se f-eks. åbningstalen til Europa-Parlamentets plenarforsamling, inkluderet i de politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission (Strasbourg, den 15. juli 2014), eller talen om Unionens tilstand i 2016 (Strasbourg, den 14. september 2016).

([24]) Det fremgår af artikel 6, stk. 3, i jf. forordning (EU) nr. 182/2011, at Kommissionen »kan«, og ikke »skal«, gå videre med godkendelsen, hvis der ikke er et kvalificeret flertal af medlemsstater for godkendelse i appeludvalget.

2. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse ikke er i overensstemmelse med EU-retten, fordi det ikke er foreneligt med målet for forordning (EF) nr. 1829/2003, som i overensstemmelse med de generelle principper, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ([25]), er at give et grundlag for at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers liv og sundhed, af dyrs sundhed og velfærd, af miljøet og af forbrugernes interesser i relation til genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, samtidig med at det sikres, at det indre marked fungerer tilfredsstillende;

3. anmoder Kommissionen om at trække udkastet til gennemførelsesafgørelse tilbage;

4. gentager sit tilsagn om at fortsætte arbejdet med Kommissionens forslag om ændring af forordning (EU) nr. 182/2011; opfordrer Rådet til hurtigst muligt at fortsætte sit arbejde med Kommissionens forslag;

5. opfordrer Kommissionen til i mellemtiden at ophøre med at godkende GMO'er, uanset om det er til dyrkning eller til fødevare- og foderbrug, når medlemsstaterne i appeludvalget ikke afgiver nogen udtalelse, jf. artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 182/2011;

6. opfordrer Kommissionen til ikke at godkende herbicidtolerante genetisk modificerede afgrøder, før de sundhedsrisici, der er forbundet med restkoncentrationerne, er blevet grundigt undersøgt i hvert enkelt tilfælde, hvilket kræver en fuldstændig vurdering af restprodukterne fra sprøjtning af genetisk modificerede afgrøder med supplerende herbicider, deres metabolitter og eventuelle kombinatoriske virkninger;

7. opfordrer Kommissionen til fuldt ud at integrere risikovurderingen af anvendelsen af supplerende herbicider og restkoncentrationer heraf i risikovurderingen af herbicidtolerante genetisk modificerede planter, uanset om den pågældende genetisk modificerede plante er bestemt til dyrkning i Unionen eller til at blive importeret til Unionen og anvendt i fødevarer og foderstoffer;

8. opfordrer Kommissionen til ikke at tillade import af GM-planter til fødevare- eller foderstofbrug, som er gjort tolerante over for et stof til ukrudtsbekæmpelse, der ikke er godkendt til anvendelse i Unionen;

9. opfordrer indtrængende Kommissionen til at behandle Unionens forpligtelser i henhold til internationale aftaler, såsom Parisaftalen om klimaændringer, FN's biodiversitetskonvention og FN's mål for bæredygtig udvikling, som »relevante bestemmelser i EU-lovgivningen« og/eller »legitime faktorer« i henhold til forordning (EF) nr. 1829/2003, og give dem den vægt, de fortjener, samt oplyse om, hvordan de er blevet taget i betragtning i beslutningsprocessen;

10. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

([25]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).